

Højt medicinforbrug blandt ældre med demens

Kasper Jørgensen

Siden årtusindeskiftet er andelen af ældre med demens, der behandles med flere typer receptpligtige lægemidler samtidigt - også kaldet polyfarmaci - steget betydeligt i Danmark. Andelen af ældre uden demens, der anvender flere typer lægemidler samtidigt, er rundt regnet halvt så stor, men også i denne gruppe ses en betydelig stigning siden starten af 00'erne.

Samtidig brug af flere typer receptpligtige lægemidler er udbredt blandt ældre mennesker. Polyfarmaci kan selvsagt være nødvendig, hvis en patient har flere kroniske sygdomme. Men en for rundhåndet brug af receptblokken kan også være potentielt problematisk, især i forhold til ældre med demens, hvoraf mange er relativt følsomme overfor bivirkninger.

Der er ikke forsket ret meget i, hvordan polyfarmaci påvirker ældre, men nogle undersøgelser tyder på, at polyfarmaci kan være forbundet med nedsat funktionsevne i hverdagen, øget skrøbelighed, større risiko for komplikationer og bivirkninger og sågar også øget dødelighed.

Registerstudie

Forskere fra bl.a. Nationalt Videnscenter for Demens og Center for Registerforskning, Aarhus Universitet, har undersøgt forekomsten af polyfarmaci i den samlede danske ældrebefolkning i perioden 2000 til 2014.

Studiet er baseret på en kombination af registerdata vedrørende diagnoser, indløsning af recepter samt demografiske oplysninger. Forskerne valgte at skelne mellem polyfarmaci defineret som behandling med 5 samtidige lægemidler eller mere i mindst tre måneder – og udtalt polyfarmaci defineret som behandling med 10 samtidige lægemidler eller mere i mindst tre måneder.

For at afklare, om øget opmærksomhed på potentielle problemer med polyfarmaci i ældrebefolkningen har påvirket udviklingen, blev forekomsten af polyfarmaci undersøgt både før og efter 2011.

Stabilisering siden 2011

I 2000 var der knap 791.000 personer fra 65-års alderen og opefter, hvoraf 18.500 havde en demensdiagnose eller havde indløst recept på demensmedicin.

I 2014 var ældrebefolkningen steget til godt en million, hvoraf 33.900 var diagnosticeret med demens eller brugte medicin mod demens.

Blandt ældre med en demensdiagnose steg forekomsten af polyfarmaci fra 47% i år 2000 til 69% i 2011, mens forekomsten af udtalt polyfarmaci blev næsten tredoblet med en stigning fra godt 7% til knap 21%.

Blandt ældre uden en demensdiagnose steg forekomsten af polyfarmaci fra 23% i år 2000 til 36% i 2011, mens forekomsten af udtalt polyfarmaci blev omtrent fordoblet med en stigning fra knap 4% til knap 8%.

Stigningen i polyfarmaci var signifikant stærkere blandt ældre med demens end blandt ældre uden demens på tværs af alle aldersgrupper. I perioden fra 2011 til 2014 sås en stabilisering af forekomsten af polyfarmaci både blandt ældre med og uden demens.

Polyfarmaci stadig udbredt

Selvom det ser ud til at stigningen i forekomsten af polyfarmaci er bremset - i det mindste fra 2011 til 2014 - er der stadig tale om et ret udbredt fænomen.

Polyfarmaci forekommer især blandt ældre med demens, hvilket kan udgøre et problem for patientsikkerheden.

Forskergruppen vurderer, at der er behov for forskning vedrørende konsekvenserne af polyfarmaci for ældre med demens med henblik på at hjælpe lægerne med at vælge den rette behandling og begrænse risikoen for skadelige bivirkninger og komplikationer.

BAGGRUND

[Kristensen RU, Norgaard A, Jensen-Dahm C, Gasse C, Wimberley T, Waldemar G. Changes in the Prevalence of Polypharmacy in People with and without Dementia from 2000 to 2014: A Nationwide Study. Journal of Alzheimer's disease. 2019;67\(3\):949-60.](#)

[Kristensen RU, Norgaard A, Jensen-Dahm C, Gasse C, Wimberley T, Waldemar G. Polypharmacy and Potentially Inappropriate Medication in People with Dementia: A Nationwide Study. Journal of Alzheimer's disease. 2018;63\(1\):383-94](#)

[Norgaard A, Jensen-Dahm C, Gasse C, Hansen ES, Waldemar G. Psychotropic Polypharmacy in Patients with Dementia: Prevalence and Predictors. Journal of Alzheimer's disease. 2017;56\(2\):707-16.](#)

Oprettet: 06. februar 2020